

Teoria i anàlisi de la poesia

Codi: 100243

Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2500245 Estudis Anglesos	OT	3	0
2500245 Estudis Anglesos	OT	4	0
2503998 Filologia Catalana: Estudis de Literatura i Lingüística	OT	4	2
2504211 Llengua i Literatura Espanyoles	OT	3	2
2504211 Llengua i Literatura Espanyoles	OT	4	2
2504212 Estudis Anglesos	OT	3	2
2504212 Estudis Anglesos	OT	4	2
2504388 Estudis de Català i Espanyol	OT	0	0
2504388 Estudis de Català i Espanyol	OT	3	0
2504388 Estudis de Català i Espanyol	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Pere Ballart Fernandez

Correu electrònic: pere.ballart@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu accedir-hi des d'aquest [enllaç](#). Per consultar l'idioma us caldrà introduir el CODI de l'assignatura. Tingueu en compte que la informació és provisional fins a 30 de novembre de 2023.

Prerequisits

Atès que l'estudiant ha demostrat, mitjançant l'obtenció dels crèdits corresponents a les assignatures de formació bàsica i les obligatòries, haver adquirit les competències bàsiques, haurà de ser capaç d'expressar-se amb correcció oralment i per escrit. Per aquesta raó, els eventuais errors ortogràfics i d'expressió que pogués cometre comportaran un descens de la puntuació en la qualificació final. Les activitats, pràctiques i treballs presentats a l'assignatura hauran de ser originals i no s'admetrà, sota cap circumstància, el plagi total o parcial de materials aliens publicats en qualsevol suport. L'eventual presentació de material no original sense indicar-ne adequadament l'origen comportarà, automàticament, la qualificació de suspens (0). Així mateix, es

considera que l'estudiant coneix les normes generals de presentació d'un treball acadèmic. No obstant això, podrà aplicar les normes específiques que pugui indicar-li la persona encarregada de la docència de l'assignatura, si així ho creu necessari.

Objectius

Els objectius fonamentals de l'assignatura són els d'introduir les persones que la cursin en una reflexió teòrica sobre la naturalesa, formes i interpretació del gènere de la poesia lírica, alhora que se les dota d'una sèrie de conceptes operatius per a la seva discussió i anàlisi, i, finalment, se les capacita en l'aplicació d'aquest instrumental teòric en la lectura i comentari de tot tipus de textos poètics, a banda de la seva adscripció a una o altra tradició literària nacional.

Competències

Filologia Catalana: Estudis de Literatura i Lingüística

- Fer lectures i interpretacions crítiques de textos.
- Interpretar els textos literaris des de bases filològiques i comparatives.
- Interpretar, d'acord amb les principals metodologies d'anàlisi, els continguts temàtics i simbòlics dels textos narratius, poètics i dramàtics en funció de les seves estratègies textuais i pragmàtiques.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.

Llengua i Literatura Espanyoles

- Elaborar argumentacions aplicables als àmbits de la literatura hispànica, de la teoria literària, de la llengua espanyola i la lingüística, i avaluar-ne la rellevància acadèmica.
- Fer servir la metodologia i els conceptes de l'anàlisi literària tenint en compte fonts i contextos.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Utilitzar les eines digitals i les fonts documentals específiques per a la captació i l'organització d'informació.

Estudis Anglesos

- Aplicar la metodologia d'anàlisi i conceptes crítics per analitzar la literatura, la cultura i la història dels països de parla anglesa.
- Dur a terme treballs escrits o presentacions orals efectives i adaptades al registre adequat en diferents llengües (exceptuant-ne l'anglès).
- Elaborar argumentacions aplicables als àmbits de la literatura, de la cultura i de la lingüística i avaluar-ne la rellevància acadèmica.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

- Utilitzar les eines digitals i les fonts documentals específiques per a la captació i organització d'informació.

Estudis de Català i Espanyol

- Demostrar habilitats per treballar de manera autònoma o en equip per assolir els objectius planificats, si escau en contextos multiculturals i interdisciplinaris.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Utilitzar les eines digitals i les fonts documentals específiques per a la captació i l'organització d'informació.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els textos literaris utilitzant els diferents conceptes i mètodes de la literatura comparada.
2. Analizar los textos literarios utilizando los diferentes conceptos y métodos de la literatura comparada.
3. Argumentar sobre diversos temes i problemes literaris a propòsit d'obres diferents i avaluar els resultats.
4. Argumentar sobre diversos temes i problemes literaris a propòsit d'obres diferents i avaluar-ne els resultats.
5. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
6. Detectar el grau de cohesió i coherència dels diferents gèneres i identificar els factors que hi contribueixen, a més de la seva adequació a diferents contextos.
7. Emmarcar els textos literaris en els contextos formals i culturals que els corresponen.
8. Emmarcar els textos literaris en els corresponents gèneres.
9. Establir una planificació per desenvolupar un treball sobre la matèria.
10. Explicar les característiques bàsiques dels textos literaris comparats.
11. Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuals en els textos formals i científics.
12. Fer servir les eines digitals per a l'obtenció, classificació, interpretació i anàlisi de dades rellevants relacionada amb l'estudi de la teoria literària.
13. Fer servir les eines digitals per a l'obtenció, classificació, interpretació i anàlisi de dades rellevants relacionades amb l'estudi de la teoria literària.
14. Fer servir les fonts tradicionals per recollir, classificar, interpretar i analitzar dades rellevants relacionades amb l'estudi de la teoria literària.
15. Identificar diferents elements literaris i la seva inserció en diferents textos i estils discursius.
16. Identificar i explicar els fonaments bàsics del procés de comunicació literària en cada un dels gèneres i del procés d'interpretació a partir de preguntes i activitats teòriques i/o pràctiques.
17. Identificar i explicar les característiques bàsiques dels textos literaris i del procés d'interpretació.
18. Identificar les fonts antigues grecollatines en què s'han inspirat artistes i literats de la tradició cultural occidental.
19. Interpretar críticament obres literàries tenint en compte les relacions entre els diferents àmbits de la literatura i la relació de la literatura amb les àrees humanes, artístiques i socials.
20. Interpretar críticament obres literàries tenint en compte les relacions entre els diferents àmbits de la literatura i la seva relació amb les àrees humanes, artístiques i socials.
21. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
22. Presentar treballs escrits o exposicions orals sobre els principals conceptes de la teoria de la literatura.
23. Reconèixer en textos de la tradició literària europea postclàssica la influència dels gèneres i obres literàries grecollatines.
24. Redactar comentaris de text amb sentit crític.
25. Resoldre problemes relacionats amb els fonaments teòrics i els conceptes principals de l'estudi de la crítica literària.
26. Resoldre problemes relacionats amb els mètodes d'estudi de diferents literatures.
27. Resoldre problemes relacionats amb la localització històrica dels textos literaris.

28. Resoldre tasques sobre autors, mètodes i corrents de la literatura comparada, relacionant-hi coneixements d'altres disciplines humanes.
29. Sintetitzar els coneixements adquirits sobre l'origen i les transformacions experimentades pels diversos camps d'estudi de la disciplina.
30. Utilitzar les capacitats adquirides amb autonomia.

Continguts

1. POÈTICA DE LA LÍRICA.
2. EL LENGUATGE POÈTIC: DIFICULTAT I ANALOGIA.
3. EL TEMA.
4. LA VEU.
5. EL TO.
6. LA LECTURA I LA INTERPRETACIÓ DEL POEMA.

Metodologia

L'aprenentatge d'aquesta assignatura per part de l'alumne es distribueix de la manera següent:

- Activitats dirigides (30%). Classes magistrals amb suport de TIC i debat en gran grup.
- Activitats supervisades (15%). Presentacions individuals. Recensions o treballs de curs (individuals o en grup) a partir d'una guia per a la seva realització.
- Activitats autònomes (50%). Lectura comprensiva i crítica de textos literaris i teòrics. Realització d'esquemes, mapes conceptuals i resums. Realització de treballs i comentaris de text.
- Avaluació (5%). Comentaris de textos a l'aula.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals amb suport de TIC i debat en gran grup	45	1,8	
Tipus: Supervisades			
Presentacions individuals. Recensions o treballs de curs (individuals o en grup) a partir d'una guia per a la seva realització.	22,5	0,9	
Tipus: Autònomes			
Lectura comprensiva i crítica de textos literaris i teòrics. Realització d'esquemes, mapes conceptuals i resums. Realització de treballs i comentaris de text.	75	3	

Avaluació

El pes principal de l'avaluació del curs recaurà damunt dues proves finals: hi haurà un examen teòric (amb un valor d'un 30% sobre la nota final) i un altre de pràctic, amb les característiques d'un comentari de text (amb un valor, igualment, d'un altre 30%). El 40 % restant correspondrà a dos exercicis escrits que l'estudiant haurà hagut de lliurar durant el curs. Per últim, i amb caràcter optatiu, hi haurà també la possibilitat de realitzar una monografia escrita, amb un valor màxim d'un punt, que serà lliurat un cop finalitzades les sessions del curs, i que ha de prendre com a punt de partida algun dels temes del programa, a escollir de comú acord amb la persona encarregada de la docència del curs. La revisió dels exercicis objecte d'avaluació tindrà lloc al despatx docent, previ anunci del dia i l'hora. Només podrà optar a la recuperació de l'assignatura aquell alumnat que s'hagi presentat als dos exàmens finals. "No presentada" serà la persona que no s'hagi presentat a cap d'aquests exàmens finals. L'estudiant que hagi realitzat els dos exercicis escrits però que no comparegui a cap dels dos exàmens finals constarà com a "no avaluable".

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0. En el mateix sentit, aquells actes d'avaluació en què hi hagi hagut irregularitats (còpia, ús no autoritzat de la IA, etc.) no són recuperables.

AVALUACIÓ ÚNICA

Aquesta assignatura contempla la possibilitat d'una avaluació única dels seus continguts, en una data coincident amb la realització de l'última prova de l'avaluació continuada. Consistirà en la suma de tres evidències distintes: un examen de caràcter teòric, el comentari interpretatiu d'un text poètic i l'anàlisi raonada d'un fragment crític sobre un poema donat. Aquestes tres evidències tindran un pes respectiu del 30, el 40 i el 30 per cent de la nota global final. La seva recuperació seguirà el mateix criteri que la de l'avaluació continuada.

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor o la professora informará l'alumnat (Moodle o correu electrònic) del procediment i la data de revisió de les qualificacions.

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Anàlisi i discussió de textos teòrics sobre la matèria i aplicació dels seus principis metodològics i conceptuals	20 %	4,5	0,18	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30
Comentari de text a l'aula	40 %	1,5	0,06	4, 6, 7, 8, 9, 15, 20, 21, 24, 28, 29
Examen teòric a l'aula	40%	1,5	0,06	4, 6, 7, 8, 9, 15, 20, 21, 24, 28, 29

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA

AA. DD.

1999 *Teorías sobre la lírica*, Madrid, Arco /Libros.

ABRAMS, M. H.

1974 *El espejo y la lámpara*, Barcelona, Barral.

AZÚA, Félix de

1979 *Baudelaire y el artista de la vida moderna*, Barcelona, Anagrama.

BALLART, Pere

1998 *El contorn del poema*, Barcelona, Quaderns Crema. (V. espanyola: *El contorno del poema*, Barcelona, El Acantilado, 2005.)

2007 *El riure de la màscara*, Barcelona, Quaderns Crema.

2011 *La veu cantant*, Lleida, Pagès Editors.

BERLIN, Isaiah

2000 *Las raíces del romanticismo*, Madrid, Taurus.

BOUSOÑO, Carlos

1962 *Teoría de la expresión poética*, Madrid, Gredos, 1970.

BROOKS, Cleanth i WARREN, Robert Penn

1960 *Understanding Poetry*, Nova York, Holt, Rinehart & Wilson.

COOK, Jon (ed.)

2004 *Poetry in Theory. An Anthology 1900-2000*, Oxford, Blackwell.

CULLER, Jonathan

1978 *La poética estructuralista*, Barcelona, Anagrama.

2015 *The Theory of the Lyric*, Harvard, Harvard University Press.

FERRATÉ, Joan

1982 *Dinámica de la poesía*, Barcelona, Seix Barral.

FRIEDRICH, Hugo

1959 *Estructura de la lírica moderna*, Barcelona, Seix Barral.

FURNISS, Tom i BATH, Michael

1996 *Reading Poetry. An Introduction*, Londres, Prentice Hall.

GARCÍA, Álvaro

2005 *Poesía sin estatua. Ser y no ser en poética*, Valencia, Pre-Textos.

GARCÍA MONTERO, Luis

2000 *El sexto día. Historia íntima de la poesía española*, Madrid, Debate.

GIL DE BIEDMA, Jaime

1980 *El pie de la letra*, Barcelona, Crítica.

GUERRERO, Gustavo

1998 *Teorías de la lírica*, Mèxic, FCE.

HAMBURGER, Michael

1969 *La verdad de la poesía*, Mèxic, FCE, 1991.

JACKSON, Virginia & PRINS, Yopie

2014 *The Lyric Theory Reader: A Critical Anthology*, Baltimore, Johns Hopkins University Press.

JULIÀ, Jordi

1999 *Al marge dels versos*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

MARTÍ I POL, Miquel

2000 *Què és poesia?*, Barcelona, Empúries.

MEDEL, Elena

2018 *Todo lo que hay que saber sobre poesía*, Barcelona, Ariel.

NÚÑEZ RAMOS, Rafael

1992 *La poesía*, Madrid, Síntesis.

PAZ, Octavio

1956 *El arco y la lira*, Mèxic, FCE.

1974 *Los hijos del limo*, Barcelona, Seix Barral.

PREMINGER, Alex i BROGAN, T. V. F. (eds.)

1993 *Princeton Encyclopedia of Poetry and Poetics*, Princeton UP.

RICHARDS, I. A.

1929 *Crítica práctica*, Madrid, Visor, 1991.

SCHOLES, Robert

1969 *Elements of Poetry*, Nova York, Oxford UP.

1982 *Semiotics and Interpretation*, New Haven, Conn., Yale University Press.

STAIGER, Emil

1967 *Conceptos fundamentales de poética*, Madrid, Rialp.

SZYMBORSKA, Wislawa

2018 *Correo literario*, Madrid, Nórdica Libros.

TORRES MONREAL, Francisco

2019 *Introducción básica a la poesía*, Madrid, Cátedra.

Programari

El curs no presenta cap requeriment específic en matèria informàtica.